

ต้นฉบับ

เลขที่เอกสารในระบบ E กษ0201.06/ว10100

ส่วนบริหารทั่วไป (สกก.รับเอกสารจากภายนอก) รับที่ ขป14716

วันที่ 4 พ.ย. 2568 สบอ14999/5พ.ย.68

เรื่อง แจ้งมติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ พิเศษ 7/2568 มติที่ พิเศษ 7/2568 เรื่อง แนวทางการประกอบพิธีบำเพ็ญกุศล เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลแด่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง

เรียน ผู้อำนวยการสำนัก/กอง/กลุ่ม/ศูนย์/สถาบัน	วันที่กำหนด
☐ เพื่อโปรดพิจารณา ☐ เพื่อโปรดดำเนินการ ☒ เพื่อโปรดทราบ	
	หมายเหตุ

สิทธิพงษ์

วิมล

(นางวิไลลักษณ์ วันทอง)

ผอ.ปลก. ปฏิบัติราชการแทน สกก.

๕ พ.ย. ๒๕๖๘

เรียน ผอ.ส่วน ผอ.ช.ภาค ทน.๑-๙ บอ. และหัวหน้าฝ่ายในส่วนบริหารทั่วไป

เพื่อทราบ และแจ้งให้เจ้าหน้าที่ในสังกัดทราบ

สม

(นายธนเศรษฐ์ สมบูรณ์)

ผส.บอ.

๕ พ.ย. ๒๕๖๘

แจ้งเวียน สอ.ส่วน สล ก.

ชว *นร*

บันทึกข้อความ

กรมชลประทาน
เลขรับ ๙๗ 14716
วันที่ 04 / 11 / 2568
เวลา

ส่วนราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กองกลาง โทร. ๐ ๒๒๘๑ ๕๙๕๕ ต่อ ๑๑๘
ที่ กษ.๐๒๐๑.๐๖/ว ๑๐๑๐๐ วันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๘
เรื่อง แจ้งมติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ พิเศษ ๗/๒๕๖๘ มติที่ พิเศษ ๗/๒๕๖๘ เรื่อง แนวทางการประกอบพิธีบำเพ็ญกุศล
เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลแด่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง
เสนอ กรมชลประทาน

เพื่อโปรดทราบมติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ พิเศษ ๗/๒๕๖๘ มติที่ พิเศษ ๗/๒๕๖๘ เรื่อง แนวทาง
การประกอบพิธีบำเพ็ญกุศล เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลแด่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ
พระบรมราชชนนีพันปีหลวงและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดเอกสารเพิ่มเติมได้ที่

๑. <https://s.moac.go.th/EkYw7D>

๒. QR Code

ปิองษ์ ไลน์

(นางสาวปจรรย์ แนนหนา)

ผู้อำนวยการกองกลาง

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

หมายเหตุ : ส่งหนังสือทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์

บันทึกข้อความ

ผู้ช่วยปลัดฯ (นายเทวินทร์)
รับที่ ๖๐๕๖
วันที่ ๓๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ เวลา ๗.๓๖

ส่วนราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กองกลาง โทร. ๐ ๒๒๘๑ ๕๕๕๕ ต่อ ๑๑๘
ที่ กษ.๐๒๑๑.๑๖/ ๕๕๕๕ วันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๘

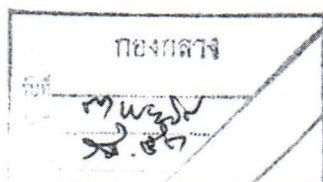
เรื่อง แจ้งมติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ พิเศษ ๗/๒๕๖๘ มติที่ พิเศษ ๗/๒๕๖๘ เรื่อง แนวทางการประกอบพิธีบำเพ็ญกุศล
เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลแด่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง
เรียน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ด้วยสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ มีหนังสือแจ้งว่า มหาเถรสมาคมได้มีมติที่ พิเศษ ๗/๒๕๖๘ เรื่อง แนวทางการประกอบพิธีบำเพ็ญกุศลเพื่อถวายเป็นพระราชกุศลแด่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ในการนี้ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จึงขอแจ้งมติดังกล่าว ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อโปรดทราบและสนับสนุนกิจกรรมของวัดและชุมชนให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ตามความเหมาะสมแก่ภารกิจของหน่วยงาน ตามบริบทวัดและชุมชน เสริมสร้างพลังความสามัคคีและความจงรักภักดี เป็นการสนองพระบรมราโชบาย “บวร” บ้าน วัด โรงเรียนและราชการ ให้บังเกิดสัมฤทธิ์ผลสืบไป รายละเอียดตามหนังสือ ที่ พศ ๐๐๐๗/ว ๓๔๕ ลงวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๘ ที่แนบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ทั้งนี้ เห็นสมควร

๑. แจ้งหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ส่วนราชการในสังกัด
ทุกหน่วยงาน รัฐวิสาหกิจ และองค์การมหาชนในกำกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อทราบและดำเนินการ
ในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๒. มอบหมายกองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดำเนินการตามข้อ ๑
ทั้งนี้ เป็นอำนาจของผู้ช่วยปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตามคำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๓๘๘/๒๕๖๘
ลงวันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

อุไรรัตน์
(นางสาวปาริย์ นันทนา)
ผู้อำนวยการกองกลาง
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ดำเนินการตามเสนอ

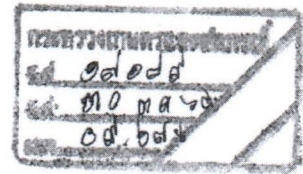
๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๘

(นายเทวินทร์ นรินทร์)
ผู้ช่วยปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เรียน หัวหน้ากลุ่ม/ฝ่าย พระภิกษุ
เพื่อโปรดพิจารณา

อุไรรัตน์
(นางสาวปาริย์ นันทนา)
ผู้อำนวยการกองกลาง
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ที่ พศ ๐๐๐๗/ ๐ ๓๔๕

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล
จังหวัดนครปฐม ๗๓๑๗๐

๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๘

เรื่อง แจ้งมติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ พิเศษ ๗/๒๕๖๘ มติที่ พิเศษ ๗/๒๕๖๘ เรื่อง แนวทางการประกอบพิธีบำเพ็ญกุศล
เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลแด่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง

เรียน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

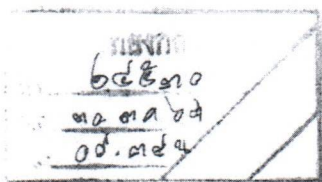
สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนามติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ พิเศษ ๗/๒๕๖๘ วันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๘ จำนวน ๑ ชุด

ตามที่สำนักพระราชวังได้ออกประกาศ เรื่อง สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ทรงพระประชวร และเสด็จสวรรคต เมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๘ เวลา ๒๑ นาฬิกา ๒๑ นาที ณ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย ด้วยพระอาการสงบ สิริพระชนมพรรษา ปีที่ ๙๓ และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้สำนักพระราชวัง จัดการพระบรมศพ ถวายพระเกียรติยศสูงสุดตามราชประเพณี ประดิษฐานพระบรมศพ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้พระบรมวงศานุวงศ์ และข้าทูลละอองธุลีพระบาท ในพระราชสำนักไว้ทุกข์ถวาย มีกำหนด ๑ ปี ตั้งแต่วันสวรรคตเป็นต้นไป นั้น

มหาเถรสมาคมได้มีมติที่ พิเศษ ๗/๒๕๖๘ เรื่อง แนวทางการประกอบพิธีบำเพ็ญกุศล เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลแด่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ดังสิ่งที่ส่งมาด้วย สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จึงขอแจ้งมติดังกล่าวมายังท่านเพื่อโปรดทราบ และสนับสนุนกิจกรรมของวัดและชุมชนให้ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ตามความเหมาะสมแก่ภารกิจ ของหน่วยงาน ตามบริบทวัดและชุมชน เสริมสร้างพลังความสามัคคีและความจงรักภักดี เป็นการสนอง พระบรมราโชบาย “บวร” บ้าน วัด โรงเรียนและราชการ ให้บังเกิดสัมฤทธิ์ผลสืบไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอได้โปรดแจ้งให้บุคลากรในสังกัดทราบด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นางอุดมพร เอกเอี่ยม)

ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

เรียน หัวหน้ากลุ่ม/ฝ่าย พระภิกษุ
เพื่อโปรดพิจารณา

สำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม

โทร. ๐ ๒๔๔๑ ๗๔๘๔

โทรสาร ๐ ๒๔๔๑ ๗๔๘๘

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@onab.go.th

๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๘

(นางสาวปาริย์ นนเทหา)

ผู้อำนวยการกองกลาง

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

มติมหาเถรสมาคม

ครั้งที่ พิเศษ ๗/๒๕๖๘

สำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม

มติที่ พิเศษ ๗/๒๕๖๘

เรื่อง **แนวทางการประกอบพิธีบำเพ็ญกุศล เพื่ออุทิศถวายพระราชกุศลแด่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง**

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ พศ ๐๐๐๗/ว๓๓๒ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๘ แจ้งว่า ตามประกาศสำนักพระราชวัง ว่า ตามที่คณะแพทย์ผู้ถวายการรักษา สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ได้ขอพระราชทานกราบบังคมทูลเชิญ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เสด็จพระราชดำเนินไปประทับ ที่โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย ตั้งแต่วันที่ ๗ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๒ เพื่อติดตาม พระอาการทางระบบต่าง ๆ ความทราบทั่วกันแล้วนั้น ในช่วงที่ประทับที่โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ทรงพระประชวรหลายครั้ง และคณะแพทย์ตรวจพบความผิดปกติทางระบบต่าง ๆ ทำให้คณะแพทย์ต้องถวายการรักษาอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่วันที่ ๑๗ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๘ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนี พันปีหลวง ทรงพระประชวรจากภาวะติดเชื้อในกระแสพระโลหิต แม้ว่าคณะแพทย์จะถวายการรักษาอย่าง สุดความสามารถแล้ว แต่พระอาการทรุดหนักลงตามลำดับถึงวันศุกร์ที่ ๒๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๘ เวลา ๒๑ นาฬิกา ๒๑ นาที เสด็จสวรรคต ณ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย ด้วยพระอาการสงบ สิริพระชนมพรรษาปีที่ ๙๓

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้สำนักพระราชวัง จัดการพระบรมศพ ถวายพระเกียรติยศสูงสุดตามราชประเพณี ประดิษฐานพระบรมศพ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้พระบรมวงศานุวงศ์ และข้าทูลละอองธุลีพระบาทในพระราชสำนักไว้ทุกข์ถวาย มีกำหนด ๑ ปี ตั้งแต่วันสวรรคตเป็นต้นไป

เนื่องจากเรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องสำคัญและเร่งด่วน สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จึงขออนุญาตเสนอเป็นเรื่องเวียนเพื่อขอความเห็นชอบ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ได้ทำหนังสือเวียน กรรมการมหาเถรสมาคมเป็นรายรูปแล้ว ทุกรูปเห็นชอบและมีมติให้คณะสงฆ์ และวัดทุกวัดทั่วราชอาณาจักร และวัดไทยในต่างประเทศ ดำเนินการดังนี้

๑. จัดโต๊ะหมู่บูชาประดิษฐานพระฉายาลักษณ์ หรือพระสาทิสลักษณ์ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง พร้อมตั้งเครื่องราชสักการะ ประกอบด้วย เครื่องทองน้อย ๑ สำรับ หรือกระถางรูป บักรูปหาง ๓ ดอก เชิงเทียน ๑ คู่ ก็ได้ ตามบริบทที่วัดสามารถจัดหาได้ พร้อมพุ่มดอกไม้และแจกันดอกไม้ตามความเหมาะสม ภายในพระอุโบสถหรืออุโบสถ หรือสถานที่บำเพ็ญกุศลซึ่งสมเด็จพระเกียรติกายในวัด และเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้าถวายบังคม

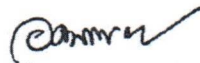
๒. ประกอบพิธีบำเพ็ญกุศลสวดพระพุทธมนต์ หรือสวดพระอภิธรรม อุทิศถวายพระราชกุศล ตามเวลาที่เหมาะสมของแต่ละวัดและชุมชน ประจำทุกวันเป็นเวลา ๓๐ วัน เริ่มตั้งแต่วันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๘ เป็นต้นไป

๓. ประกอบพิธีบำเพ็ญกุศลทักษิณานุปทานอุทิศถวายพระราชกุศล เมื่อเสด็จสวรรคตครบ สัตตมวาร (๗ วัน) ในวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๘ ปันรสมวาร (๑๕ วัน) ในวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ ปัญญาสมวาร (๕๐ วัน) ในวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๘ และสตมวาร (๑๐๐ วัน) ในวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๙ ด้วยการบำเพ็ญกุศลต่าง ๆ ตามบริบทที่เหมาะสมของแต่ละวัดและชุมชน เช่น การทำบุญตักบาตร การแสดงพระธรรมเทศนา การสวดพระพุทธรูปและถวายภัตตาหารเช้าหรือเพล การสวดพระพุทธรูป และถวายวัตถุปัจจัยสังฆทานในเวลาบ่ายหรือเย็น การสวดมาติกา-สดับปกรณ์พระฉายาลักษณ์หรือพระสาทิสลักษณ์ เป็นต้น

๔. ให้สำนักปฏิบัติธรรมประจำจังหวัดจัดกิจกรรมปฏิบัติธรรมถวายพระราชกุศลเป็นกรณีพิเศษ เมื่อเสด็จสวรรคตครบสัตตมวาร (๗ วัน) ปันรสมวาร (๑๕ วัน) ปัญญาสมวาร (๕๐ วัน) และสตมวาร (๑๐๐ วัน)

๕. ให้คณะสงฆ์เจริญจิตตภาวนาเพื่ออุทิศถวายพระราชกุศล ภายหลังทำวัตรสวดมนต์เย็นเป็นประจำทุกวัน ตลอดระยะเวลาตามประกาศไว้ทุกชีในพระราชสำนัก

๖. เชิญชวนประชาชนร่วมกิจกรรมบำเพ็ญกุศลด้วยการสวดมนต์ เจริญจิตตภาวนา รักษาศีล พังธรรม และปฏิบัติธรรม เพื่ออุทิศถวายพระราชกุศล ตลอดระยะเวลาตามประกาศไว้ทุกชีในพระราชสำนัก

(นางอุดมพร เอกเอี่ยม)

ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

เลขาธิการมหาเถรสมาคม